

Ομιλία Πρύτανη, Καθηγήτῆ Κωνσταντίνου Χριστοφίδη,
Ελεύθερο Πανεπιστήμιο – κύκλος 2016-2017
«Η νέα Αλεξάνδρεια του Ελληνισμού»
Ελεύθερο Πανεπιστήμιο Κατεχόμενων Δήμων Κερύνειας
Πέμπτη, 6 Απριλίου 2017, 19:30

Οίκημα του Πολιτιστικού Ιδρύματος Καραβιωτών, Μιλήτου 2, Στρόβολος

Εκλεκτοί προσκεκλημένοι,

Κυρίες και κύριοι,

Καλησπέρα σας!

Με ιδιαίτερη χαρά σας καλωσορίζω σε ακόμα μία διάλεξη του Ελεύθερου Πανεπιστημίου, έναν θεσμό που έχει καθιερωθεί με σκοπό την επικοινωνία του Πανεπιστημίου Κύπρου με την ευρύτερη κοινωνία.

Η αποψινή μου παρέμβαση βασίζεται στην ομιλία μου κατά την τελετή αποφοίτησης του 2016.

Θα σας μιλήσω σήμερα για τον Ελληνισμό της Αιγύπτου και ειδικά τους Έλληνες της Αλεξάνδρειας, για το στίγμα και την ιστορία που άφησαν. Για τη δική τους παρακαταθήκη στην Αλεξάνδρεια και ολόκληρο τον κόσμο. Θα αναρωτηθείτε ίσως γιατί το κάνω. Θα το αντιληφθείτε φυσικά στη συνέχεια της ομιλίας μου, αλλά αρκεί στο σημείο αυτό να σας προϊδεάσω λέγοντας ότι η ιστορία της Αλεξάνδρειας αναδεικνύει τα στοιχεία του κοσμοπολιτισμού, της εξωστρέφειας, της επιστημονικής και πολιτιστικής άνθησης και της πνευματικής προοδευτικότητας που αποτελούν θεμελιώδεις καταστατικές αρχές και του δικού μας αξιακού συστήματος εδώ στο Πανεπιστήμιο Κύπρου.

Η Αλεξάνδρεια στην Αίγυπτο ιδρύθηκε από τον Μέγα Αλέξανδρο το 331 π.Χ., ως μια από τις 31 Αλεξάνδρειες της αυτοκρατορίας του, και αποτέλεσε πρωτεύουσα της Αιγύπτου και έδρα της δυναστείας των Πτολεμαίων μετά το θάνατό του.

Οι Πτολεμαίοι όχι μόνο έκτισαν στην Αλεξάνδρεια μεγαλειώδη έργα όπως την περίφημη Βιβλιοθήκη, το Φάρο (ένα από τα 7 θαύματα του αρχαίου κόσμου), τον Σεράπειο ναό, αγορές, θέατρα και ανάκτορα, αλλά με τη φιλογνωσία και το ανοικτό πνεύμα που τους χαρακτήριζε, κατέστησαν την πόλη ως παγκόσμια κοιτίδα γνώσης και πολιτισμού καθώς και ίσως το σπουδαιότερο λιμάνι του Αρχαίου Κόσμου.

Στη διάσημη βιβλιοθήκη της Αλεξάνδρειας αναζητούνταν και συγκεντρώνονταν με συστηματικό τρόπο όλα τα σημαντικά γραπτά χειρόγραφα της επιστήμης και λογοτεχνίας από τις 4 γωνιές του κόσμου.

Κάθε πλοίο που ελλιμενιζόταν στην Αλεξάνδρεια υποχρεωνόταν να παραδώσει για αντιγραφή όλα τα αρχεία του. Είναι δε γνωστό ότι οι Αλεξανδρινοί ξεγέλασαν τους Αθηναίους και κράτησαν τους πρωτότυπους πάπυρους με τα κλασικά αριστουργήματα των μεγάλων αρχαίων τραγικών ποιητών Ευριπίδη, Αισχύλου και Σοφοκλή, που είχαν δανειστεί για αντιγραφή και έστειλαν πίσω στην Αθήνα τα αντίγραφα.

Στη Βιβλιοθήκη της Αλεξάνδρειας υπήρχαν εργαστήρια και ζωολογικό πάρκο, όπου εργάζονταν στα μαθηματικά, την αστρονομία, την ανατομία, την ιατρική και την ιστορία μερικά από τα λαμπρότερα μυαλά της αρχαιότητας: Ο γεωμέτρης Ευκλείδης, ο μαθηματικός και αστρονόμος Ερατοσθένης, φυσικά ο Αρχιμήδης, ο γιατρός Γαληνός, η μαθηματικός και αστρονόμος Υπατία, και πάρα πολλοί άλλοι.

Η φοβερή πυρκαγιά κατά τη διάρκεια της επίθεσης του Ιούλιου Καίσαρα που κατέστρεψε τη Βιβλιοθήκη καθώς και ο θρησκευτικός υπερβάλλον ζήλος των πρωτοχριστιανών, που συνέβαλε στη φθορά των αρχείων και των μνημείων και στην καταδίωξη των επιστημόνων, συνέτειναν στην τελική παρακμή της πόλης που όμως παρέμεινε μέχρι το 641μ.Χ., με την κατάκτησή της από τους Άραβες, δηλαδή για περίπου μια χιλιετία, επιστημονική και πολιτιστική εστία πρώτου μεγέθους της Μεσογείου και ολόκληρου του κόσμου.

Η δεύτερη περίοδος ακμής της Αλεξάνδρειας και η ιστορία του νεότερου ελληνισμού στην Αίγυπτο ξεκινά ουσιαστικά με την κατάληψη της χώρας από τους Γάλλους και τους Άγγλους (1798 και 1801 αντιστοίχως) και φτάνει ως τη δεκαετία του 1960.

Την περίοδο αυτή η Αλεξάνδρεια και το Κάιρο κατακλύζονται από Ευρωπαίους και μεταμορφώνονται σε μεγάλα πολυπολιτισμικά κέντρα.

Εκατοντάδες Έλληνες προερχόμενοι από όλες τις περιοχές του ελλαδικού χώρου, την Κύπρο και τη Μικρά Ασία, μετανάστευσαν στις δύο πόλεις που αποτελούσαν κέντρα διεθνούς εμπορίου, σε αναζήτηση μεγαλύτερης ασφάλειας και καλύτερων συνθηκών διαβίωσης. Στην αυγή του 18^{ου} αιώνα, 450 χιλιόμετρα νότια από τις ακτές της πατρίδας μας, στην Αίγυπτο, αναπτυσσόταν μια άλλη Ελλάδα. Ήταν η στιγμή που άρχιζε η παρακμή της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας.

Το 1843 ιδρύεται η ελληνική κοινότητα της Αλεξάνδρειας και κτίζονται εκκλησίες, σχολεία, γυμνάσια, θέατρα και νοσοκομεία. Το 1869 εγκαινιάζεται η διώρυγα του Σουέζ και ακολουθεί νέα ώθηση καθώς ιδρύονται στην περιοχή της διώρυγας τέσσερεις νέες κοινότητες Ελλήνων, κυρίως εργατών, με σημαντικότερη αυτή του Πόρτ Σάιντ. Ειδικότερα κατά τη διάρκεια των τριών πρώτων δεκαετιών του εικοστού αιώνα, οι ελληνικές παροικίες της Αλεξάνδρειας και του Καΐρου φτάνουν στη μεγαλύτερη ακμή τους.

Αυτήν τη χρονική περίοδο, η Ελλάδα, βίωνε τους ελληνοτουρκικούς και στη συνέχεια τους βαλκανικούς πολέμους και, λίγο αργότερα, τη Μικρασιατική καταστροφή.

Όταν το 1893, δια στόματος Χαρίλαου Τρικούπη, η Ελλάδα «δυστυχώς» πτωχεύει, όταν το 1897 κηρύσσεται η έναρξη του ατυχούς ελληνοτουρκικού πολέμου, όπου η Ελλάδα γνωρίζει σφοδρή ήττα, το κέντρο της πολιτιστικής δράσης και άνθισης του ελληνισμού, μετατοπίζεται στην Αίγυπτο, όπου η εκεί ελληνική κοινότητα, δημιουργεί και μετατρέπεται σε ελληνική πολιτισμική μητρόπολη.

Το 1882, ο πληθυσμός των Ελλήνων στην Αίγυπτο ήταν γύρω στις 30.000. Την ίδια περίοδο η Αθήνα είχε περίπου 150.000 και η Λευκωσία μερικές χιλιάδες! Χαρακτηριστικά μεγέθη που αναδεικνύουν τη δράση και την επιρροή των Ελλήνων σε Αίγυπτο και Ελλάδα.

Ενδεικτικά αναφέρεται ότι, τη δεκαετία του 1910 το ένα τρίτο του πληθυσμού της Αλεξάνδρειας (γύρω στις 300.000) ήταν Ευρωπαίοι, κι από αυτούς οι περισσότεροι Έλληνες. Την περίοδο αυτή ο πληθυσμός των Ελλήνων υπερβαίνει τις 130.000. Το 1930 οι Έλληνες ανέρχονται στις 150.000, μοιρασμένοι σε 27 κοινότητες, με διάσπαρτα σχολεία και περισσότερες από 40 εκκλησίες.

Η πνευματική δραστηριότητα του ελληνισμού της Αιγύπτου υπήρξε εντυπωσιακή. Ένας ατέλειωτος αριθμός λογοτεχνών, συγγραφέων ποιητών, λόγιων και επιστημόνων έδρασαν εκεί.

Η μετανάστευση, η διασπορά, ο ξεριζωμός, δεν έκαμψε το πνεύμα και τη δημιουργικότητα της ελληνικής κοινότητας της Αλεξάνδρειας, αντίθετα της έδωσε δημιουργικά ερεθίσματα και εμπλούτισε τον τρόπο σκέψης και δράσης της.

Οι πρώτες εκφάνσεις μιας οργανωμένης πνευματικής κίνησης τοποθετούνται χρονολογικά στα τέλη της δεκαετίας 1870: τότε ιδρύονται οι πρώτοι πολιτιστικοί και φιλολογικοί σύλλογοι, οι οποίοι εκδίδουν τα πρώτα περιοδικά. Την εμφάνισή τους κάνουν και οι πρώτες λογοτεχνικές εκδόσεις. Με κορυφαίους, στη σύγχρονη ιστορία, τους Κωνσταντίνο Καβάφη και Στρατή Τσίρκα, η Αλεξάνδρεια είναι ένα σημαντικό κομμάτι της ιστορίας των γραμμάτων του ελληνισμού. Πολλές και σημαντικές εκφάνσεις της πνευματικής ζωής στην Αίγυπτο όπως ο Τύπος, η κριτική, το γλωσσικό ζήτημα, και η κίνηση των ιδεών, τάρασσαν τα νερά για όλη την Ελλάδα.

Η «αθηνοκεντρική» γραμματεία δεν μπορούσε πια να αγνοεί την Αλεξάνδρεια!

Στο πρώτο μισό του 20ού αιώνα, η κυπριακή παροικία στην Αίγυπτο είχε να επιδείξει επώνυμους επιστήμονες, διπλωμάτες και επιτυχημένους εμπόρους, βαμβακάδες και επιχειρηματίες. Ανάμεσά τους ήταν και ο Νίκος Νικολαΐδης, ο Γλαύκος Αλιθέρης, ο Γεώργιος και Θεοδόσης Περίδης, το ζεύγος Πετρώνδα και η Μαρία Ρουσιιά.

Μέχρι και το τέλος του Δευτέρου Παγκοσμίου Πολέμου, το 1946, οι περισσότεροι Κύπριοι μετανάστες (γύρω στις 12.000 από τις 40.000 όπως τους υπολόγιζαν οι Βρετανοί) ζούσαν στη χώρα του Νείλου.

Στην Ανατολική Μεσόγειο, δίπλα μας, μια ελληνική κοινότητα ήκμασε, σε μια πόλη που δεν είχε τίποτα να ζηλέψει από τις ευρωπαϊκές μεγαλουπόλεις. Και ξέρετε, η κοινότητα αυτή ξεχώρισε γιατί είχε τα καλύτερα σχολεία, τα καλύτερα νοσοκομεία, τους καλύτερους συγγραφείς, ποιητές, επιστήμονες, τους πιο δραστήριους επιχειρηματίες.

Ήταν γεμάτη η Αλεξάνδρεια από σχολεία απαράμιλλου κάλλους που εξέφραζαν έναν οικουμενικό ελληνισμό με τη φυσική αρμονία και το σεβασμό του χώρου. Οι Αλεξανδρινοί, όπως και οι Κύπριοι του χθες, χτίζανε σχολεία για τις επόμενες γενιές, συμπυκνώνοντας αξίες, προσδοκίες και όνειρα. Γιατί, οι Αιγυπτιώτες, Έλληνες και συνάμα πια Αιγύπτιοι, κατανοούσαν την αξία της εκπαίδευσης και της παιδείας, τη σημασία της ώσμωσης της διαφορετικής κουλτούρας και των γλωσσών.

Μεγάλες δωρεές ήλθαν στην πατρίδα μας από τους Κύπριους εμπόρους του εξωτερικού, κυρίως της Αιγύπτου.

Ο Ευθύμιος Οράτης ίδρυσε το 1864 στη γενέτειρά του, Ορά, την Οράτσιο Σχολή. Ο Στυλιανός Αποστολίδης έχτισε το κτίριο του Ημιγυμνασίου Λάρνακας, ο Δημοσθένης Μιτσής ίδρυσε στη Λεμύθου την Εμπορική Σχολή Μιτσής, η «Κυπριακή Αδελφότητα Αιγύπτου» στήριξε οικονομικά το Παγκύπριο Γυμνάσιο κατά τα πρώτα χρόνια λειτουργίας του.

Το έργο της Αδελφότητας είναι ανεκτίμητο για τον κυπριακό Ελληνισμό, ιδιαίτερα ο ρόλος που διαδραμάτισε στην εκπαίδευση το 19ο και στις αρχές του 20ου αιώνα.

Πολλοί Αιγυπτιώτες ζουν σήμερα ανάμεσα μας. Ήρθαν στην Κύπρο τα δύσκολα και σκληρά χρόνια, έφερα μαζί τους τον κόσμο τους, τη λαλιά τους, δημιουργήσαν μαζί μας και γι' αυτό τους εκτιμάμε βαθύτατα.

Ωστόσο η πνευματική και οικονομική ζωή του Ελληνισμού της Αιγύπτου θα αρχίσει να επηρεάζεται από τη γενικότερη πολιτική, κοινωνική και οικονομική κρίση, η οποία ξεκινά το 1937 με τις εθνικοποιήσεις από την αιγυπτιακή κυβέρνηση του Νάσερ.

Στα χρόνια του δεύτερου παγκόσμιου πολέμου (1942-1944), η Αίγυπτος βρίσκεται ξανά στο επίκεντρο με την παρουσία αφενός της εξόριστης ελληνικής κυβέρνησης και αφετέρου την περιπέτεια είκοσι και πλέον χιλιάδων Ελλήνων στρατιωτών, οι οποίοι (ύστερα από τη διάλυση των ελληνικών ενόπλων δυνάμεων της Μέσης Ανατολής) εγκλωβίζονται σε στρατόπεδα συγκέντρωσης στα βάθη της Αφρικής.

Τα δραματικά αυτά γεγονότα μορφώνονται λογοτεχνικά από σημαντικούς πεζογράφους: από τον Στρατή Τσίρκα καταρχήν στις «Ακυβέρνητες Πολιτείες» (1960-1965). Τα ίδια γεγονότα θα αποτυπώσει στα «Διηγήματα από τη Μέση Ανατολή» (1946) και ο Κύπριος πεζογράφος Γιώργος Φιλίππου Πιερίδης.

Οι εθnicoποιήσεις που προανέφερα, θα υποχρεώσουν στα αμέσως επόμενα χρόνια τους Ευρωπαίους (μαζί και τους Έλληνες) να εγκαταλείψουν την Αίγυπτο. Από το σημείο αυτό αρχίζει και η φθίνουσα πορεία της ακμαίας ελληνικής παροικίας του Καΐρου και της Αλεξάνδρειας, την οποία ο Γιώργος Σεφέρης, το 1939, αποκαλεί μεγάλη μητρόπολη του ελληνισμού.

Πολλοί από τους Αιγυπτιώτες ήρθαν στην Κύπρο, όπως ο Γιώργος Πιερίδης. Άλλοι, δημιούργησαν κοινότητες αλλού, στην Αγγλία, το Μόντρεαλ, το Σύδνεϋ.

Γράφει ο Γιώργος Πιερίδης συμπυκνώνοντας το δράμα των «Αιγυπτιωτών», οι οποίοι υποχρεώνονταν να εγκαταλείψουν την άξενη –πια– πατρίδα τους και να επιστρέψουν στην «άλλη».

«Πήρα λοιπόν την απόφαση να πάω στην Κύπρο, το νησί μου, που το γνώριζα και τ' αγαπούσα από τα παιδικά μου χρόνια.

Έφυγα από την Αίγυπτο το 1946, με σφιγμένη την καρδιά.

Πήρα το βαπόρι της γραμμής στο λιμάνι του Πορτ Σάιτ.

Κι όταν το πλοίο βγήκε στ' ανοιχτά, έμεινα, ώρα πολλή, στην πρύμη να κοιτάω τα χαμηλά ακρογιάλια ν' αλαργεύουν, ώσπου χάθηκα. Και τότε με πήρε ένα κλάμα βουβό, χωρίς δάκρυα. Δεν ήμουν σίγουρος αν ξεκινούσα να πάω στον τόπο μου ή αν άφηνα τον τόπο μου».

Οι Αιγυπτιώτες Έλληνες, που είχαν «ριζώσει» σε μια δεύτερη πατρίδα, εξαναγκάστηκαν να την αποχωριστούν. «Η πόλις όμως τους ακολουθεί» στις νέες τοποθεσίες εγκατάστασής τους, όπως ακολουθούν και μας, ως πρόσφυγες στην ίδιο μας τον τόπο, οι θύμισες, οι μυρωδιές των πολιτειών του Βορρά, της κατεχόμενης πατρίδας μας.

Κι εμείς, είμαστε άνθρωποι που αφήσαμε στη μέση τη ζωή μας, γιατί ο Βορράς είναι γεμάτος από τους παππούδες μας, τα δικά μας τα λόγια, τα σχολεία μας, τις γειτονιές μας, τις εκκλησίες μας, τα δικά μας ηλιοβασιλέματα, γεμάτος θάλασσα, ήχους, χρώματα και αρώματα.

Γιατί ο Βορράς, μας μιλά για πράγματα που δεν βλέπουν οι άλλοι... για πολιτείες που ζήσαμε και μέρη που αγαπήσαμε. Όλα αυτά μας πληγώνουν πολύ, αυτά τα συναισθήματα που τα νιώθουμε σαν ανεπούλωτη πληγή, δεν τα κάναμε ποτέ μίσος και έχθρα, αλλά λαχτάρα για λύση και αγάπη για αυτήν τη φωτεινή και συνάμα σκοτεινή πατρίδα.

Για αυτό, ως Έλληνες της Κύπρου, αισθανόμαστε τόσο κοντά στην ιδιοσυγκρασία της ελληνικής κοινότητας της Αιγύπτου.

Και θα μου πείτε και πάλι, γιατί σας τα λέω όλα αυτά;

Γιατί να αναπολούμε τις χαμένες «πατρίδες»;

Πρώτα γιατί, πρέπει να μαθαίνουμε από την ιστορία μας. Να αντλούμε δύναμη από παραδείγματα που ξεχώρισαν κάτω από δύσκολες συνθήκες.

Έπειτα διότι στο Πανεπιστήμιό μας επιδιώκουμε, στο μοντέλο της Αλεξάνδρειας, να προσελκύσουμε τα πιο λαμπρά μυαλά του ελληνισμού.

Αγαπητές φίλοι και φίλες του Ελεύθερου Πανεπιστημίου,

Οραματιζόμαστε να μετατρέψουμε την Κύπρο, με κυρίαρχο πόλο και επίκεντρο το Πανεπιστήμιο Κύπρου, σε μία Νέα Αλεξάνδρεια της επιστήμης, της δημιουργίας, της καινοτομίας, της επιχειρηματικότητας και της γνώσης.

Δημιουργούμε μία νέα Αλεξάνδρεια, με διαφορετικό όμως ιστορικό προορισμό. Με διάρκεια, παρόν και μέλλον.

Αναπτύσσουμε το πανεπιστήμιο που θα αποτελεί παράδειγμα για όλα τα ελληνικά πανεπιστήμια. Ένα πανεπιστήμιο που θα ανοίγει νέους ορίζοντες, που θα δίνει το έναυσμα για την πρόοδο και την εξέλιξη ολόκληρου του ελληνισμού. Δίνουμε το σύνθημα για την ανόρθωση της Κύπρου και της Ελλάδας. Η παρακαταθήκη των προγόνων μας δεν μπορεί να αποτελεί δικαιολογία για αδράνεια και απραξία, αλλά πρέπει να είναι ερέθισμα για δημιουργική και πρωτότυπη δράση.

Θέτουμε τα θεμέλια για το πανεπιστήμιο της μετά τη λύση εποχής που θα ενώσει τις δημιουργικές δυνάμεις ολόκληρης της Κύπρου, εδώ, στην πανεπιστημιούπολη.

Ετοιμάζουμε το υψηλών προδιαγραφών πανεπιστήμιο του μέλλοντός μας, σε ένα σύγχρονο ευρωπαϊκό κράτος.

Ένα πανεπιστήμιο που θα έχει μια νέα εμβληματική Βιβλιοθήκη, η οποία θα είναι σύντομα έτοιμη και για την οποία θα σας μιλήσω σε επόμενη ευκαιρία, ένα ίδρυμα που απαρτίζεται από μέλη που γνωρίζουν ότι η καινοτομία βρίσκεται στη σύνθεση του διαφορετικού και στην προσέλκυση δημιουργικών και εφευρετικών ανθρώπων, από όπου και να προέρχονται!

Με το έργο «Πανεπιστήμιο της Διασποράς» θέλουμε να καλέσουμε τους Κύπριους και τους Έλλαδιτες της διασποράς να έρθουν στην Κύπρο, για να δημιουργήσουν και να καινοτομήσουν εδώ, μαζί μας, στην Πόλη της Γνώσης.

Στόχος μας είναι να επαναπατρίσουμε ταλαντούχους επιστήμονες και ερευνητές που διαπρέπουν στο εξωτερικό. Αυτούς που μετανάστευσαν το 74, τα παιδιά τους, τα παιδιά των Ελλήνων της Αλεξάνδρειας, αυτούς που χάσαμε λόγω της κρίσης, αυτούς που χάνει σήμερα η Ελλάδα. Προσπαθούμε να προσελκύσουμε τους 200 καλύτερους καθηγητές ελληνικής καταγωγής από όλα τα πανεπιστήμια του κόσμου, αρχικά κατά τη θερινή περίοδο και αργότερα σε μόνιμη βάση.

Οι υποδομές μετατρέπονται σε εντυπωσιακό πόλο έλξης.

Τα πανεπιστήμια είναι χώροι συνάντησης ανθρώπων και ιδεών. Δημιουργούμε εκείνες τις υποδομές που θα στεγάσουν τα όνειρα, τις ιδέες και τις φιλοδοξίες των φοιτητών και των επιστημόνων μας.

Δημιουργήσαμε και δημιουργούμε χώρους διδασκαλίας και εργαστήρια που αποτελούν πλέον σημεία αναφοράς για την έρευνα και την παιδεία του τόπου. Τέλος του 2017 θα ολοκληρωθεί η εμβληματική βιβλιοθήκη Κέντρο – Πληροφόρησης «Στέλιος Ιωάννου». Προγραμματίζουμε τα εγκαίνιά τις στις 24 Οκτωβρίου 2017. Τον Απρίλιο του 2016 θέσαμε το θεμέλιο λίθο των κτηριακών εγκαταστάσεων της Πολυτεχνικής Σχολής, του μεγαλύτερου συγκροτήματος εκπαίδευσης και έρευνας που βρίσκεται υπό εξέλιξη στην Κύπρο.

Στα σκαριά βρίσκεται η έναρξη των εργασιών για τα κτήρια της Ιατρικής Σχολής και του Τμήματος Βιολογικών Επιστημών. Η πανεπιστημιούπολη, είναι μία πόλη ιδεών, γνώσης και επικοινωνίας των νέων ανθρώπων της πατρίδας μας και ευελπιστούμε να καταστεί κέντρο ανταλλαγής ιδεών με ολόκληρη την Ευρώπη και τον κόσμο.

Η χρηματοδότηση από την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων και την Τράπεζα Αναπτύξεως του Συμβουλίου της Ευρώπης, η γενναιόδωρη συνεισφορά των δωρητών του πανεπιστημίου καθώς και η αρωγή της Πολιτείας καταστούν δυνατή την αποπεράτωση έργων – πρότυπων στον τομέα της εκπαίδευσης που θα είναι επίσης αρχιτεκτονικά σημεία αναφοράς.

Όταν αγαπάς τον χώρο που εργάζεσαι αγαπάς να δημιουργείς σε αυτόν. Είμαι βέβαιος ότι η Πόλη της Γνώσης θα καταστεί χώρος συνάντησης και δημιουργίας στον τομέα της παιδείας, της έρευνας και της καινοτομίας.

Αναπτύσσουμε τις υποδομές που θα μπορούν να φιλοξενούν 10.000 φοιτητές και να προσελκύσουν εξαιρετους ακαδημαϊκούς από το διεθνή χώρο.

Αναλογιστείτε την προστιθέμενη αξία για το πανεπιστήμιο και την ευρύτερη κοινωνία. Σκεφτείτε το όφελος σε επίπεδο διδασκαλίας των φοιτητών μας, και τα πολλαπλά πλεονεκτήματα από την αύξηση των εξωτερικών χρηματοδοτήσεων για την έρευνα που θα παράγουν στο πανεπιστήμιό μας.

Τολμάμε να επιδιώκουμε τον συνεχή εκσυγχρονισμό, να σχεδιάζουμε για το σήμερα και το αύριο. Γιατί μόνο έτσι μπορούμε να ανταπεξέλθουμε και να ανταγωνιστούμε σε διεθνές επίπεδο, στο συνεχώς μεταβαλλόμενο περιβάλλον. Σε αυτό το πλαίσιο, έχουμε επικεντρωθεί στον εκσυγχρονισμό της νομοθεσίας του Πανεπιστημίου μας. Προτείνουμε δηλαδή στην πολιτεία και κατ' επέκταση στην κοινωνία ένα καινούριο ενάρετο κύκλο ανάπτυξης.

Η πρόσφατη ψήφιση από τη Βουλή του νομοσχεδίου για ανάπτυξη προγραμμάτων σπουδών σε ξένες γλώσσες ανοίγει το δρόμο για να καταστεί η Κύπρος κέντρο τριτοβάθμιας εκπαίδευσης.

Το σχετικό αίτημα του πανεπιστημίου βασιζόταν στο συνεχώς μεταβαλλόμενο περιβάλλον στο οποίο δραστηριοποιούμαστε. Η άμιλλα δεν περιορίζεται μόνο μεταξύ των πανεπιστημίων εντός του νησιού. Τα πανεπιστήμια της Κύπρου πρέπει να ανταγωνίζονται επί ίσοις όροις τα πανεπιστήμια του εξωτερικού.

Η ψήφιση του εν λόγω νομοσχεδίου ήταν ένα απαραίτητο βήμα για την πορεία διεθνοποίησης του οργανισμού. Έτσι θα προσελκύσουμε περισσότερους ερασμιακούς φοιτητές, αλλά και ξένους για πλήρη φοίτηση στο Πανεπιστήμιο Κύπρου.

Στόχος μας είναι να προσελκύσουμε ξένους φοιτητές και να τους παρέχουμε μια θετική εκπαιδευτική και ερευνητική εμπειρία που θα φέρουν μαζί τους για το υπόλοιπο της ζωής τους, ενώ παράλληλα βασιζόμαστε ότι η παρουσία τους θα εμπλουτίσει τις ζωές και τον τρόπο σκέψης των υπολοίπων μελών της πανεπιστημιακής μας κοινότητας.

Η προσφορά δε του προγράμματος σπουδών της Ιατρικής Σχολής στην αγγλική κινείται προς την κατεύθυνση προσέλκυσης φοιτητών από την ευρύτερη περιοχή της Μεσογείου και της Ευρώπης.

Προσβλέπουμε στο να δημιουργήσουμε εκείνη την Κύπρο, που θα κοιτάξει πίσω με αγάπη και θα πει ένα μεγάλο ευχαριστώ σε όλους εκείνους που έκτισαν και δημιούργησαν στην κάθε γωνιά της πατρίδας μας. Να δημιουργήσουμε εκείνη την Κύπρο, που θα μας χαρίσει πίσω το κομμάτι της πατρίδας μας, που σήμερα στερούμαστε. Να δημιουργήσουμε εκείνη την Κύπρο, που θα μας χαρίσει πίσω τις αγαπημένες πολιτείες του βορρά! *«Ο πόλεμος είναι πόλεμος ανθρώπων. Η ειρήνη είναι πόλεμος ιδεών»*, έγραφε ο Βίκτωρ Ουγκώ.

Οι νέοι μας, οι φοιτητές και οι επιστήμονές μας, είναι η ψυχή και το πνεύμα της νέας Αλεξάνδρειας, της νέας Κύπρου, που αρνείται να ενδώσει στη μιζέρια, τη διαφθορά και την πελατοκρατία.

Καλούμαστε όλοι με το παράδειγμά μας να κτίσουμε ένα υγιές, ασφαλές και δημιουργικό αύριο. Έχουμε την ηθική υποχρέωση απέναντι στις επόμενες γενεές να δημιουργήσουμε ένα μέλλον που θα έχει διάρκεια και που δεν θα είναι μόνο μια ανάμνηση μιας άλλοτε λαμπρής ιστορίας και μιας εφήμερης αναγέννησης. Έχοντας ένα κοινό όραμα, όλοι μαζί, μπορούμε να σώσουμε ότι κατέρρευσε.

Η δύναμη της αλληλεγγύης και της αγάπης είναι η μόνη που μπορεί να νικήσει την αγάπη για τη δύναμη.

Έφτασε η ώρα ο κόσμος της Κύπρου, από όλες τις κοινότητες του νησιού, να δημιουργήσει κοινά οράματα για το μέλλον. Η επιστήμη και η τέχνη ανήκουν σε όλο τον κόσμο, και μπροστά τους εξαφανίζονται όλα τα σύνορα.

Πιστεύω πως μπορούμε, μέσα από την παιδεία, να πετύχουμε τη θετική αλλαγή και να καλλιεργήσουμε την αμοιβαία κατανόηση. Ας μετατρέψουμε τη διαφορετικότητα και πάλι σε συγκριτικό πλεονέκτημά κι όχι σε φόβο και δυσπιστία για το αλλιώτικο.

Είναι ταμπού η πεποίθηση ότι η ανάδειξη της εθνικής ταυτότητας της κάθε κοινότητας μπορεί να οδηγήσει σε αδιέξοδα. Γιατί χρειάζεται να γνωρίζουμε τις ρίζες μας και να είμαστε συνάμα κοσμοπολίτες, ανεκτικοί και λάτρεις του διαφορετικού. Οι «Αιγυπτιώτες», η ιστορία της ελληνική κοινότητας της Αλεξάνδρειας, το αναδεικνύει αυτό με τον καλύτερο δυνατό τρόπο.

Σας ευχαριστώ!